

ŠTA IMA NOVO?

2. Korinćanima 5:17

HBC-I BGD, 24.05.2020.

Ako je, dakle, neko u Hristu, on je novo stvorenje; staro je prošlo, evo, novo je nastalo.

Ima u Americi, u Severnoj Karolini, jedna reka koja se zove Nova Reka. Međutim, geolozi su utvrdili da je to, zapravo, jedna od najstarijih reka na svetu; kažu da je stara otprilike kao i reka Nil. Zove se Nova, zato što su je oni koji su otkrili Ameriku otkrili kasno, pa se zove Nova Reka.

Ima nešto slično sa Biblijom i mnogim njenim starim i važnim istinama koje u njoj stoje stalno, ali im ne pridajemo dovoljno pažnje, pa tako ni važnosti, jer Božiju reč često ne čitamo pažljivo, istraživački i studiozno. Zbog toga u njoj često ne uočimo neke pojmove ili zakonitosti koji se ne vide prvi pogled, a jako su važni za naš odnos sa Bogom duhovni život.

Takav slučaj je i sa rečju „**nov**“ u Sv. pismu. Kada se prati upotreba ove reči u celom Svetom pismu, uočava se da ona predstavlja povezanu celinu, koja veoma jasno, mada pomoću različitih slika, prenosi suštinu i spasenja i hrišćanskog života spasenih ljudi, tokom cele istorije spasenja.

Ukratko, ta suština je u sledećem: nakon što je čovek raskinuo sa Bogom i pao u greh, još u raju, greh se u ljudskom biću odomaćio i postao čovekovo prirodno stanje. Ljudi su se na greh sasvim navikli i više niti znaju, niti mogu da žive bez greha (nemaju u sebi tu moć). Kroz celu istoriju ljudi su grešno stanje smatrali svojim prirodnim stanjem. Npr. u drevna vremena narodi su istrebljivali jedni druge, ali niko nije smatrao da je istrebljivanje drugog naroda i ubijanje ljudi – greh. To se smatralo načinom života (da ne navodimo druge primere).

Međutim, Bog nikada greh i grešno ponašanje ljudi nije smatrao „prirodnim“ i „izvornim“, jer on je čoveka stvorio bezgrešnim. Ali, čovek je to svoje prvobitno stanje odbacio i krenuo putem greha. To, međutim, Boga nije iznenadilo. On je u svom umu već imao plan spasenja i odmah je počeo da ga polako otkriva. Najpre je to činio kroz gotovo zagonetne i nejasne nagoveštaje. Tako je, na primer, još u raju, kad je grešne ljude isterao iz raja, rekao da će doći „Seme žene“ koje će ih spasiti. Niko tada nije znao da on govori o Spasitelju, tj. o Hristu. Prema tome, čim je čovek odbacio svoje izvorno, bezgrešno stanje, Bog je odmah počeo da – za tog istog čoveka – stvara nešto **ново**, *novi plan* (spasenja). Ali, pošto je čovek već pokazao da nije sposoban da održi Božije zahteve i uredbe, Bog je odlučio da svaki korak tog svog novog plana, sprovede sam, a čoveku da otkriva samo detalje toga plana, i to postepeno, po malo i pomoću okolnosti koje su ljudima poznate.

Tako, na primer, Bog je odlučio da ključne detalje svog novoga plana ljudima objavi putem religije, jer su religija i njeni obredi nešto što svi narodi praktikuju i traže u njoj neki viši smisao. Zanimljivo je da religiju ljudi automatski povezuju s Bogom. Ali, religija i Bog, naročito u početku, nisu imali nikakve veze jedno s drugim. Religiju su izmislili ljudi (a ne Bog) kad su odbacili Boga i njegov način ophođenja prema njima, i kad

su, u svom otpadništvu od Boga, počeli da iznalaze načine kako da ga ponovo umilostive. Zato su izmislili obrede i razne posrednike, što žive, što mrtve, koji, navodno, posreduju za njih kod Boga.

Međutim, Bog je oduvek hteo da s ljudima ima neposredan i ličan odnos i da im svoja dobra dodeljuje dobrovoljno, bez ljudskih napora da zadobiju njegovu naklonost. U početku, tako je i bilo, ali greh je taj odnos uništio. Taj pokušaj čoveka da ponovo zadobije Božiju naklonost doveo je do raznih oblika religije. To nije bila Božija ideja (Pogledajte npr. Galatima 6:15 *ne vredi ni obrezanje, ni neobrezanje, već novo stvorenje*).

Ipak, Bog je prihvatio da suštinu svog *novog* plana za čoveka ljudima saopšti preko religije. Zašto? Iz svoje ogromne ljubavi. Kad je čovek već pokazao da s Bogom želi da komunicira preko religije, Bog je rekao: OK, kad si već sam izabrao religiju da komuniciraš sa mnom, ja to prihvatam, ali to neće biti preko religije koju ti odrediš meni, nego preko religije koju ću ja da odredim tebi. Zato Bog preuzima inicijativu u svoje ruke i sam stvara jedan *novi religijski sistem* i praktično ga poklanja jednom narodu – Izraelu – i preko njega saopštava detalje svog *novog* plana za čovečanstvo. Bog je, dakle, prihvatio ljudski model komuniciranja s natprirodnim, samo da bi njegov plan spasenja ljudima postao što jasniji.

Za ljude, svaki detalj toga plana bio je potpuna *novina*, ali svaka ta novina imala je uporište i izvorište u nečem starom i njima poznatom. Tako, na primer, ljudi su imali neki pojam o tome da je Bog stvorio nebo i zemlju; to ih je učila njihova religija. Zato je Bog učinio da u novoj religiji, koju je *on* dao Jevrejima, ta istina – da je **ON** stvorio nebo i zemlju – bude snažno istaknuta. Bog se na to nadovezao i preko prorokā saopštio da on priprema za njih – **ново nebo i novu zemlju** (Is. 65:17; 66:22; Jer. 31:22).

Zatim, on stupa i u **Savez s ljudima**, ali preko prorokā, saopštava da već priprema i „**novi** savez“ s ljudima. U Jeremiji 31:31–33 on im kaže nešto što je za njih bilo potpuno novo:

*Evo dolaze dani – reč je Gospodnja – kad ću s domom Izrailjevim i domom Judinim sklopiti **Novi savez**. Ne savez kakav sam sklopio sa ocima njihovim... Savez što ga oni raskidoše... Nego ovo je Savez što ću ga sklopiti sa domom Izrailjevim...*

Zakon ću svoj staviti u dušu njihovu i upisati ga u njihovo srce.

Malo kasnije, preko proroka Jezekilja, kaže im da će i to srce biti *ново*: *Daću vam **ново** srce i **nov** duh* (Jzk. 11:19 i 36:26).

Novi zavet nastavlja da nas obaveštava o *novim* stvarima. Prvo, sâm Novi zavet se i zove – *Novi*, zato što su se mnoge novine, najavljene u Starom zavetu, ispunile u njemu. Došao je najavljeni Spasitelj, Isus Hristos. S njim je došao i njegov **novi zakon**. U Jovanu 13:34 piše: **Novu** vam zapovest dajem: ljubite jedan drugoga; kao što sam ja ljubio vas, ljubite i vi jedan drugoga. Dakle, suština ovog novoga zakona je – Božija ljubav prema čoveku, za razliku od starog saveza, u kome je suština bila pravda, „oko za oko, zub za zub“; mada je i tu pravdu Bog ljudima dao iz ljubavi. Sada, u novom savezu, pravda i ljubav nastupaju zajedno, u Hristu.

Novi zavet nastavlja sa najavom *novih* stvari i najavljuje „*novo* nebo i *novu* zemlju“, pa tako Petar, u Drugoj poslanici 3:13 piše: *Ali mi očekujemo, prema njegovu obećanju, nova nebesa i novu zemlju, gde prebiva pravednost.*

Međutim, pročitani tekst, iz 2. Korinćanima 5:17 ističe važnost tih *novih* stvari koje su za nas hrišćane od posebnog značaja već *ovde i sada*. Tekst kaže: *...Ako je ko u Hristu, on je novo stvorenje; staro je nestalo, novo je, evo, nastalo.* Kako se to **ново** što Bog priprema kroz celu istoriju, odnosi na nas hrišćane – *danas*? To „*novo*“ je ono što nas čini drugačijim od drugih ljudi, koji ne poznaju Boga lično. U ovom biblijskom stihu možemo prepoznati tri važna detalja o prirodi tog novog života kakvim žive Hristovi sledbenici. *Prvo*, novi duhovni život imaju samo oni koji su „u Hristu“, *drugo*, oni su „nova stvorenja“ i *treće*, oni se radikalno razlikuju od drugih zbog posebnog – „*novog*“ – načina života.

I. NOVI ŽIVOT JE ŽIVOT – „U HRISTU“

Šta znači „biti u Hristu“? To je bogat izraz koji se u Novom zavetu pominje 151 čak put. Ovde ćemo o njemu reći samo par osnovnih stvari.

1. „U Hristu“ ili „u Adamu“?

U Novom zavetu, biti „u Hristu“, stavljeno je kao suprotnost od – biti „u Adamu“. Adam je prvi čovek, to jest onaj *stari čovek* za koga su karakteristični greh, neposlušnost Bogu, prestup Božijih zapovesti, pobuna protiv Boga, dakle, sve ono što je čoveka dovelo do jadnog stanja. Kroz Adama u ljude ušao greh, a sa grehom i smrt (Rim. 5:12). Drugim rečima, preko Adama je u čoveka ušlo ono što se zove *stara ljudska priroda* koja u svojoj suštini teži protiv Boga. Prema tome, naš stari status „u Adamu“ je status grešnika, prestupnika, buntovnika i u krajnjoj liniji, smrtnika. Od Adamovog pada u greh do danas, to je status svakog čoveka od njegovog rođenja sve do smrti. Ukoliko se u toku njegovog ili njenog života ne desi **ново рођење**, ta osoba će biti zauvek izgubljena. Veoma greše oni ljudi koji tvrde: „Ja sam od rođenja bio veran.“ Svojim fizičkim rođenjem, ne samo da niko nije veran, već Biblija kaže da smo svi mi rođeni mrtvi, tj. „u Adamu“ koji je već bio duhovno mrtav. Od mrtvog se rađa samo mrtvo.

Međutim, u 1. Korinćanima 15:22, o Hristu se govori kao o direktnoj suprotnosti Adamu: *...kao što u Adamu svi umiru, tako će u Hristu svi oživeti.* Sve ono čime nas je stari, Adamov, status zapečatio i okovao (greh, pobuna, neposlušnost Bogu, smrt...), nestaje kada se Adamov status zameni Hristovim, kad od onih „u Adamu“ postanemo oni „u Hristu“.

Međutim, status „u Hristu“ ne stiće se na isti način kao status „u Adamu“. Dok se sa Adamovim statusom rađamo, sa Hristovim ne. Čovek se ne rađa kao hrišćanin, već **postaje hrišćanin**; to je biblijska činjenica. To je i razlog zašto je i krštenje malog deteta pogrešno, jer dete tek treba da postane hrišćanin, njemu tek predstoji promena statusa, a krštenje je samo potvrda te promene. U tekstu koji sledi iza ovog stiha, 2. Korinćanima 5:20 piše: *U ime Hrista molimo: pomirite se s Bogom.* Dakle, samo pomirenjem s Bogom dešava se duhovna promena, naš duhovni status se menja i mi postajemo prihvatljivi za Boga.

2. Duhovna promena

Šta je to – duhovna promena? To nije promena veroispovesti, crkve, nacije i slično. To je stvaranje novog, duhovnog života u nama. To je ono ključno što je moralo da se u nama desi da bismo dobili novi status „u Hristu“. To je *novo rođenje* – od Boga, duhovni preporod ili obraćenje. Ta promena donosi neke vidljive znake. U Efescima 5:8–11 piše koji su to znaci:

...nekad ste bili tama, ali ste sada svetlo u Gospodu. (Zato) živite kao deca svetla; plod se svetla, naime, sastoji u svakoj vrsti dobrote, pravednosti i istine! Odlučujte se za ono što je Gospodu milo! I ne budite sudionici u besplodnim delima tame, već ih radije razotkrivajte!

U Poslanici Kološanima naš stari i novi status porede se sa starom i novom odećom: *...jer ste svukli starog čoveka s njegovim delima, a obukli novoga koji se uvek obnavlja za stanje prave spoznaje* (Kol. 3:9-10).

Prema tome, novo rođenje, ili promena duhovnoga statusa, od stanja „u Adamu“ u stanje „u Hristu“, nije neka administrativna promena. Administrativne promene često nemaju nikakve veze sa stvarnošću. Naš brat Milenko Milosavljević je jednom, administrativno, bio proglašen mrtvim, a zatim ponovo živim, ali se s njim u tom periodu (po tom pitanju) hvala Bogu, nije ništa desilo. Prema tome, administrativna promena statusa nije imala nikakvog značaja. Sa duhovnom promenom nije tako. Ona uvek znači mnogo, znači pojavu novog života i promenu način života: *...nekad ste bili tama, ali ste sada svetlo... živite kao deca svetla... u svakoj vrsti dobrote, pravednosti i istine! Odlučujte se za ono što je Gospodu milo!“*

Prema tome, dva su glavna pitanja pred nama. Onaj ko nije „u Hristu“ nego „u Adamu“, treba da se pita: šta da činim da se taj status promeni. Odgovor je jasan: pomiri se s Bogom. Onaj ko je „u Hristu“, treba da se pita: kako živim, kako donosim odluke, sa Gospodom ili bez njega. Šta je to što ljudi na meni vide: novu duhovnu odeću, to jest Hrista, ili sam još uvek u starim duhovnim dronjcima, to jest „u Adamu“.

II. NOVO STVORENJE

Kazali smo da izraz „novo stvorenje“ u ovom tekstu, ističe jednu važnu dimenziju duhovne promene, to jest da se radi o totalnoj promeni. Sveto Pismo počinje rečima: *U početku **stvori** Bog nebo i zemlju*, a malo kasnije piše: ***Stvori** Bog čoveka*. Dakle, *fizičko* stvaranje čoveka je Božije delo; On je taj koji ga je stvorio. Ali, i za *duhovno* stvaranje čoveka – tj. za njegovo *novo rođenje* – zaslužan je Bog. Kao što ga je u početku stvorio *fizički*, tako ga sada stvara *duhovno*. U početku, čovek je bio samo *Božije stvorenje*, sada je nešto više – ***novo Božije stvorenje***. U Svetom pismu ta promena se zove *novo rođenje*. Kao što ga je u početku, fizički, stvorio ni iz čega (*ex nihilo*), tako ga i sada, duhovno, stvara ni iz čega. Dok ga Bog ne *preporodi*, tj. dok ga *ponovo ne stvori* svojim Duhom, svaki čovek je duhovno mrtav. Čovek nema ničega u sebi čime bi sam sebe duhovno stvorio ili rodio. Ono što od nas čini nove ljude, to je naš novi duhovni status „u Hristu“, to je činjenica da nas je Bog ponovo stvorio, preporodio ili obratio k sebi. Ta promena proizvodi u nama totalno druge zakonitosti i

drugačije ponašanje. Ako ta promena to ne proizvodi, onda u našem duhovnom životu nešto suštinski ne valja. Zašto? Zato što smo mi – *nova stvorenja* „u Hristu“. Kao što nas je Bog u početku stvorio i udahnuo „dah života“, tako nas je sada ponovo stvorio i udahnuo svoj novi život u nas. Novi, Božiji život je uvek vidljiv, opipljiv životan. Čovek je spasen samo ako je – ponovo rođen, od Božijeg Duha. A ako se to desilo, to je nešto jako stvarno i vidljivo.

III. STARO I NOVO

Naš stih dalje kaže da je *staro nestalo, a novo je, evo, nastalo*. Šta je to u stvarnosti nestalo, a šta nastalo u našem životu. S jedne strane, naš novi duhovni status „u Hristu“ nam garantuje da već jesmo novi i drugačiji, a s druge strane, on od nas zahteva da to tek budemo. U prvom smislu, naš novi status se tiče onoga što je Hristos u nama već proizveo. Naš deo u tome bio je samo to da to ga prihvatimo, a mi smo dobro učinili ako ga jesmo prihvatili. Ali, time nije sve gotovo. Naš novi duhovni status od nas i očekuje i u nama proizvodi stalne promene, rast i napredak, sve bolje i dublje poznavanje Boga i njegove volje, odbacivanja starih navika i ponašanja i prihvatanje novih.

Mi nismo oni koji samo ispovedaju neku veru, već oni koji žive veru. Hrišćanin mora da se stalno menja, da određene stvari napušta i odriče ih se, dok istovremeno, druge stvari i stavove usvaja i praktikuje. Pavle predstavlja hrišćanski život kao trku u kojoj mora stalno nečega da se odriče, ali ne trči uzaludno, jer ga čeka ogromna nagrada (1. Kor. 2:27...).

To je stvar u kojoj mnogi hrišćani prave krupne greške. Ne shvataju da njihov novi status „u Hristu“ funkcioniše pomoću požrtvovanosti i odricanja, jer samo tako mi Bogu otvaramo vrata da u nas usadi nove, Njegove vrednosti. Ima mnogo vernika koji se jesu obratili Bogu, ali se duhovno nisu makli od tog početnog koraka duhovnog života. Oni veruju da Bog postoji, ali ta vera u njima ništa ne proizvodi, ne stvara nikakve promene. Boga i njegovu volju nikad nećeš upoznati bolje, tvoj duhovni život neće rasti ako se ne odričeš stvari koje sputavaju duhovni život. Božija reč uči da se čak trebamo odricati i dobrih stvari, da bismo mogli da primimo one koje su još bolje. Mnogi hrišćani gube ogromna duhovna bogatstva i ostaju bez duhovnoga ploda zbog svojih malih, grešnih navika. U Pesmi nad pesmama 2:15, Gospod apeluje na svoj narod i kaže mu: *Pohvatajte lisice, male lisice što oštećuju vinograde, naše vinograde u cvatu*. To su naši stalni duhovni izazovi – odricanje od onoga što nas duhovno kvari, i usvajanje onoga što nam pomaže da rastemo.

Šta nas ovaj tekst uči o praktičnom hrišćanskom životu? Uči nas, pre svega, da nema života bez – *novog života* „u Hristu“ (bez novog rođenja). Ali, da li je time sve gotovo? Šta znači – biti „u Hristu“? Apostol Pavle objašnjava da biti „u Hristu“ znači, u stvari, obrnuto: da je **Hristos u nama**. On kaže za sebe: *Živim, ali ne živim više ja, nego Hristos živi u meni* (Gal. 2:20). Stih koji danas proučavamo, razvija tu istinu još dalje i kaže što to znači da Hristos živi u meni: *ako je... neko u Hristu, on je novo*

stvorenje; staro je prošlo, evo, novo je nastalo. Onaj u kome živi Hristos, taj je u stalnim duhovnim promenama. Kod njega ili nje uvek ima nešto „novo“, nova spoznaja Boga, novo iskustvo sa Bogom, novo molitveno iskustvo, novo sagledavanje i razumevanje neke stare istine, novo Božije vođstvo, novi odnos s ljudima.

Jedna od najčešćih fraza kad se ljudi sretnu jeste i pitanje: „Šta ima novo?“ Odgovor je obično: „Ništa! Sve po starom!“ Nažalost, ovaj odgovor je tačan i u slučaju mnogih hrišćana. A ne bi trebalo da je tako. Trebalo bi da ima nešto novo u našem odnosu sa Bogom, u našim međusobnim odnosima, u našim iskustvima s Bogom, u našem razumevanju Boga... Možda da – umesto sa „Amini“ – završim sa pitanjem: „Šta ima novo?“